

Plataan:
maatwerk in revalidatie

Lisa Caenen-Janssen
Teammanager Bedrijfsvoering

Steven Arends
Specialist ouderengeneeskunde

Bob van Zon
Teammanager Paramedische Diensten

Ouderen die in het ziekenhuis belanden na bijvoorbeeld een herseninfarct of een gebroken heup, hebben daarna tijd nodig om te revalideren. Als dat thuis niet gaat en er tijdelijk meer zorg nodig is, kunnen zij daarvoor terecht bij geriatrisch revalidatiecentrum Plataan in Heerlen, onderdeel van Sevagram. Uniek in de regio is dat ook mensen met dementie of andere cognitieve problemen hier de kans krijgen om te revalideren.

TEKST MEYKE HOUBEN BEELD ELINE DABEKAUSSEN

Na een verblijf in het ziekenhuis is voor veel ouderen de vraag: hoe nu verder? "De meeste mensen willen graag weer terug naar huis", vertelt Lisa Caenen-Janssen, teammanager Bedrijfsvoering bij Sevagram. "Maar dat heeft vaak tijd nodig. Bij Plataan hebben we samen met onze multidisciplinaire teams zogenaamde zorgpaden ontwikkeld. Dat begint al in het ziekenhuis. We overleggen met specialisten in onder andere Zuyderland en MUMC+, over welk zorgproduct iemand nodig heeft. Dat wordt vervolgens besproken met de cliënt en diens contactpersoon. Zo krijgt hij of zij van begin af aan duidelijkheid. Bij opname bespreken we welke doelen de cliënt wil bereiken, stippelen het behandelplan uit en schatten in hoe lang de revalidatie duurt. Ook stellen we vast welke disciplines bij de revalidatie moeten worden ingeschakeld. In ons team hebben we onder meer de beschikking over fysiotherapeuten, ergotherapeuten, logopedisten, bewegingsagogen, diëtisten, psychologen, maatschappelijk werkers en een medische dienst bestaande uit onder anderen specialisten ouderengeneeskunde, verpleegkundig specialisten en een physician assistent. Voor elke cliënt leveren we maatwerk."

"Bij de intake geven we aan dat de cliënt zelf de kapitein is; hij bepaalt wat er gebeurt en in welk tempo", vult specialist ouderengeneeskunde Steven Arends aan. "Het lijkt misschien banaal, maar soms is zelf je brood smeren of kunnen opstaan uit een stoel al een mijlpaal. Wij leren de cliënt zelf te doen wat binnen zijn of haar mogelijkheden ligt. We streven in alle gevallen naar een veilige en verantwoorde terugkeer naar huis." "Bij dit hele proces betrekken we uiteraard ook de familie en/of mantelzorger", zegt Bob van Zon, teammanager Paramedische Diensten. "We laten hen op tijd weten wanneer de cliënt vermoedelijk naar huis mag en geven tips om het thuis zo veilig mogelijk te maken. Is thuis wonen echt niet meer mogelijk, dan kijken we binnen Sevagram wat de best passende optie is. Als er niet meteen plek is in een verpleeghuis of woonzorgcentrum, vangen we de cliënt bij Plataan op een aparte afdeling op. Zo zorgen we voor een zachte landing, totdat er een definitieve oplossing is."

Sinds 2015 kunnen bij Plataan ook mensen met dementie revalideren na een ziekenhuisopname. "Speciaal hiervoor hebben we een team van deskundigen op het gebied van geriatrische revalidatie verzameld. Daarmee zijn we uniek in de regio", weet Arends. Bij de afdeling Rivieren, waar deze cliënten worden ondergebracht, gelden extra veiligheidsmaatregelen en ook de behandeling is aangepast. "De revalidatie verloopt in kleine stapjes. Omdat cliënten moeite hebben om de instructies te volgen, zorgen we voor veel herhaling en extra begeleiding. We bieden ze structuur in een beschermde omgeving. Daar hoort bijvoorbeeld ook bij dat familieleden op de afdeling kunnen blijven slapen als ze dat willen."

Soms wordt pas in het revalidatiecentrum de diagnose dementie vastgesteld. Arends: "Dat is een heftige boodschap, zowel voor de cliënt als voor de familie. Om hen te ondersteunen, kunnen we binnen ons team maatschappelijk werk inzetten."

Het komt voor dat ouderen symptomen van dementie vertonen, maar verward zijn geraakt door fysieke problemen. Zo kan bijvoorbeeld een blaasontsteking leiden tot een zogeheten delier. "In dat geval gaat een cliënt na een periode van herstel op de afdeling Rivieren naar een reguliere revalidatie-afdeling en kan hij of zij later meestal zelfs weer terug naar huis. Helaas is dat voor de meeste cliënten met dementie niet mogelijk. Voor hen zoeken we samen met de familie naar het beste alternatief."

De specialist prijst zichzelf gelukkig met de laagdrempelige manier van werken binnen het team geriatrische revalidatie. "De grootste voldoening zit voor mij in de goede samenwerking met de cliënt en het team. Soms lijken gesprekken te gaan over 'onbenullige' zaken, maar bij deze doelgroep zijn zelfs de kleinste verbeteringen de moeite waard."

